

### **Түсініктеме хат**

Орташа зерде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған 8 - сыныптары үшін «Кәсіп» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы ҚР білім және ғылым Министрлігінің 2018 жылғы 20 қыркүйегіндегі №469 бұйрығына 103 -қосымшамен сәйкес әзірленген.

Оқу пәнінің басты мақсаты – білім алушыларды өндірістік және шаруашылық-тұрмыстық еңбектің қарапайым дағдыларына үйрету, сондай-ақ оларда еңбек ұжымындағы қарым-қатынастың қоғамда қабылданған нормалары мен ережелерін қалыптастыру.

Еңбекке баулу мақсаттарына қарай басты назар аударылуға тиісті міндеттер:

- 1) қарапайым еңбек икемділіктері мен дағдыларына үйрету, өндірістік еңбектің қолдан келерлік түріне дайындау;
- 2) еңбек әрекеттеріне деген жағымды уәждемені қалыптастыру;
- 3) орташа зерде бұзылыстары бар білім алушылардың еңбектенуге деген жігер, ұжымда жұмыс істей білу қабілеті сияқты жеке тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру;
- 4) орташа зерде бұзылыстары бар білім алушыларды әлеуметтік бейімдеудің сөзсіз шарты болып табылатын сөйлеу тілінің қарым-қатынастық функциясын дамыту.

Оқу жүктемесінің көлемі – аптасына 8 сағат, оқу жылында – 272 сағат.

«Кәсіп» оқу пәнінің бөлімдері: «Қағаз және қатырма қағазбен жұмыс», «Моншақ және шытыра моншақпен жұмыс», «Қалдық материалмен жұмыс», «Ағашпен жұмыс», «Табиғи материалдармен жұмыс», «Сазбен және тұзды қамырмен жұмыс», «Тоқыма материалдармен жұмыс», «Бұйымдарды құрақ құрау техникасымен тігу». Материалдық база жағынан мүмкіндіктердің болмауына және білім алушылардың психофизикалық ерекшеліктері мен мүмкіндіктеріне сәйкес «Ағашпен жұмыс», «Сазбен жұмыс», «Бұйымдарды құрақ құрау техникасымен тігу» бөлімдері жоспарда басқа бөлімдермен ауыстырылды.

Мереке күндеріне сәйкес келген сабақ материалы мереке алдындағы күнгі немесе мерекеден кейінгі күнгі сабақпен ұштастырылады.

## 8 - сыныпты аяқтағанда күтілетін нәтижелер

Білім алушылар:

- 1) қағаз жолақтарды стерженьге орау тәсілдерін;
- 2) шиыршықталған (спиральді) гүлдер даярлау әдістерін;
- 3) гофриленген қағаздан гүлдер жасауды;
- 4) қағаз сүлгілердің көмегімен гүлдер жасауды;
- 5) қазақ оюларының атауы мен мағынасын;
- 6) пластикалық материалдардың ерекшеліктері мен түрлерін;
- 7) пластикалық бөтелкелерге түрлі-түсті қатырмақағаздан жасалған бұйымдарды жапсыруды білуге ұмтылады деп күтіледі.

Бағдарламалық-тәжірибелік материал мектептің материалдық базасын ескеру мен білім алушылардың жас және психофизикалық ерекшеліктерін есепке ала отырып таңдалған. Материал күрделілік, мәліметтер және дербестік көлемінің біртіндеп өсу қағидасы бойынша орналасқан.

«Кәсіп» оқу пәнінің мазмұны білім алушылардың психофизикалық мүмкіндіктеріне сәйкес болатын еңбектің түрлерімен қамтылды.

«Кәсіп» пәні (аптасына 8 сағат)

**I тоқсан 64 сағат**

| Сабақтың<br>р/с                                  | Бөлімше                          | Сабақтың тақырыбы                                                                             | Мақсаты                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Сағат<br>саны | Күні                                         | Ескерту  |
|--------------------------------------------------|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------------------------------------|----------|
| II. «Техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері» |                                  |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |               |                                              |          |
| 1 – 2<br>3 – 4<br>5 – 6                          | 2.5. Табиғи материалдармен жұмыс | Мектеп территориясына экскурсия. Табиғи материалдармен танысу. Табиғи материалдарды дайындау. | 2.2.5.1 табиғи материалдардың қасиеттері мен қолданысы туралы түсініктердің болуы; 2.2.5.11 материалдарды, құралдарды және құрылғыларды атау және оларды жұмыста пайдалану; 1.2.5.10 материалды сақтау талаптарын орындау;                                                                                                                                                                                                            | 6             | 2.09<br>2.09<br>3.09<br>3.09<br>4.09<br>4.09 | I тоқсан |
| 7 – 8                                            |                                  | 5-7 сынып материалдарын қайталау. Ағаш жапырақтарының түрлерімен танысу.                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2             | 8.09<br>8.09                                 |          |
| 9 – 10                                           |                                  | Жапырақтардан жапсырмақұрақ құрастыру. «Жылан».                                               | 1.2.3.3 бұйымды технологиялық карта бойынша жасау дәйектілігі туралы айтып беру; 1.2.5.4 табиғи материалдың (бұр) пішінін, көлемін, сыртқы түрін есепке ала отырып, дұрыс келетін материалды таңдау; 2.2.5.4 суретке әр түрлі желімдерді жағу тәсілдерін меңгеру; 2.2.5.11 материалдарды, құралдарды атау және оларды жұмыста пайдалану; 2.2.5.12 бұйымды үлгіні тірек ете отырып орындау; 2.2.5.13 жасалған жұмыс туралы айтып беру; | 2             | 9.09<br>9.09                                 |          |
| 11 – 12                                          |                                  | Жапырақтардан жапсырмақұрақ құрастыру. «Домбыра».                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2             | 10.09<br>10.09                               |          |
| 13 – 14                                          |                                  | Жапырақтардан жапсырмақұрақ құрастыру. «Балапан»                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2             | 11.09<br>11.09                               |          |
| 15 – 16                                          |                                  | Жапырақтардан жапсырма құрақ құрастыру. «Тышқан» бұйымы                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2             | 15.09<br>15.09                               |          |
| 17 – 18<br>19 – 20                               |                                  | Асқабақ дәндерін желімдеу арқылы «Аққу» бұйымы                                                | 2.2.3.7 бұйымды тары және қарақұмықты желімдеу тәртібімен танысу; 2.2.3.8 жапсырмақұрақты                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 4             | 16.09<br>16.09                               |          |

|                                          |                                       |                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |                                                         |  |
|------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---------------------------------------------------------|--|
|                                          |                                       |                                                                      | қауынның дәндерінен желімдеуді орындау дағдыларын жетілдіру;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   | 17.09<br>17.09                                          |  |
| 21 – 22<br>23 – 24<br>25 – 26            |                                       | Түрлі дәндерді желімдеу арқылы «Тауық» бұйымы                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 6 | 18.09<br>18.09<br>22.09<br>22.09<br>23.09<br>23.09      |  |
| 27 – 28<br>29 – 30                       | 2.3<br>Қалдық<br>материалмен<br>жұмыс | «Құмырадағы гүл» бұйымы (пластик бөтелкеден жасау)                   | 1.2.3.16 бұйымды технологиялық карта бойынша жасау дәйектілігі туралы айтып беру; 3.2.3.2 бөліктерді пластик сауытқа желімдеу ережелерін сақтау; 2.2.3.1 әр түрлі қалдық материалдардың сапасы мен мүмкіндігі, оларды өмірде және тұрмыста қолдану туралы мәліметтердің болуы; 2.2.3.2 материалды үнемдеп бөлуге және пайдалануға тырысу; 2.2.3.4 қалдық материалдармен құрастыру тәсілдерін меңгеру; | 4 | 24.09<br>24.09<br>25.09<br>25.09                        |  |
| 31 – 32<br>33 – 34<br>35 – 36            |                                       | Скотч қалдығынан «Жүрек» шкатулкасын әзірлеу                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 6 | 29.09<br>29.09<br>30.09<br>30.09<br>1.10<br>1.10        |  |
| 37 – 38<br>39 – 40<br>41 – 42            |                                       | «Көңілді Бегемотик» бұйымын құлақтазалағышты желімдеу арқылы жасау;  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 6 | 2.10<br>2.10<br>6.10<br>6.10<br>7.10<br>7.10            |  |
| 43 – 44<br>45 – 46<br>47 – 48<br>49 – 50 |                                       | «Түймедақ гүл шоғы» бұйымын құлақтазалағышты желімдеу арқылы әзірлеу |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 8 | 8.10<br>8.10<br>9.10<br>9.10<br>13.10<br>13.10<br>14.10 |  |

|                                                     |                                          |                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |                                  |                                  |
|-----------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----------------------------------|----------------------------------|
| 51 – 52                                             | 2.6<br>Сазбен және тұзды қамырмен жұмыс  | Тұзды қамыр дайындау, жұмыс жасау технологиясы. Материалдар мен құралдар.                                                | 1.2.6.7 материалды (тұзды қамыр) тану, қамырдың қасиеттерімен танысу; 1.2.6.8 қамырмен жұмыс ережелерін орындау; 1.2.6.9 құрамының пропорциясын сақтай отырып қамыр дайындау; 1.2.6.11 қамырды жұмысқа дайындау тәсілдерін (жұмсарту, үлкен кесектен үлгіге сәйкес әр түрлі кесектерді үзіп алу) меңгеру; 1.2.6.12 көлемі әр түрлі шариктерді домалатып жасау; 1.2.6.13 шариктерді текше қылып жалпайту; 1.2.6.15 көлемдері әр түрлі шариктерді алақан ортасында және жазықтық бетінде домалату арқылы илеу техникасын меңгеру; 2.2.6.25 үлгі бойынша өрнектеу; 2.2.6.26 мұғалімнің көмегімен барлық аталғандарды дәйектілікпен орындау; 3.2.6.12 қамырды үстел үстінде қолдың және оқтаудың көмегімен жаю; | 2 | 14.10<br>15.10<br>15.10          |                                  |
| 53 – 54<br>55 – 56                                  |                                          | Жаттықтырушы тәсілдер: үзу, илеу, жаю, тегістеу, домалату, қарапайым құрылым құрастыру.                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 4 | 16.10<br>16.10<br>20.10<br>20.10 |                                  |
| 57 – 58<br>59 – 60                                  |                                          | 2.6<br>Сазбен және тұзды қамырмен жұмыс                                                                                  | «Ауладағы шөжелер» тұзды қамырдан әзірлеу                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   | 4                                | 21.10<br>21.10<br>22.10<br>22.10 |
| 61 – 62<br>63 – 64                                  |                                          | «Тәп-тәтті балмұздақтар» тұзды қамырдан әзірлеу                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 4 | 23.10<br>23.10<br>24.10<br>24.10 |                                  |
| Қағаз және қатырмақағазбен жұмыс<br>II тоқсан 72сағ |                                          |                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |                                  |                                  |
| 65 – 66<br>67 – 68                                  | 2.1<br>Қағаз және қатырма-қағазбен жұмыс | Қағаздың түрлері мен сұрыптарымен танысу. Қағазды тең екі бөлікке бөлу, бүктеу (бүгу сызығы бойынша, бөліп-бөліп жырту). | 1.2.1.12 қағаз сұрыпын ажырату; 2.2.1.1 қағаз бетінің жоғарғы, төменгі, сол және оң жақтарын көрсету және атау; 2.2.1.2 қағаз бетін көз мөлшерімен тең екі бөлікке бөлу, дұрыс бүктей білу;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 4 | 28.10<br>28.10<br>29.10<br>29.10 | II тоқсан                        |
| 69 – 70<br>71 – 72                                  |                                          | Түзу жолақтарға, қисық сызықтар бойымен, дөңгелете берілген ұзындық бойынша кесуге үйрету.                               | 2.2.3.5 қағазбен, қатырмақағазбен жұмыс тәсілдерін жетілдіру; 2.2.3.10 қайшымен сызық бойымен кесуге үйрену;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 4 | 30.10<br>30.10<br>3.11<br>3.11   |                                  |
| 73 – 74<br>75 – 76                                  |                                          | Қағаз жолақтарынан «Шөжелер» бұйымын әзірлеу                                                                             | 2.2.3.10 қайшымен сызық бойымен кесуге үйрену; 1.2.1.13 жолақтарды сақина етіп біріктіру, сақиналардан тізбектер құрау; 2.2.1.7 бұйым бөліктерін бірін біріне сала отырып жинастыру;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 4 | 4.11<br>4.11<br>5.11<br>5.11     |                                  |

| Қағаздан көлемді кәдесыйлар, сәнді бұйымдар жасау |  |                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                            |   |                                                    |  |
|---------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----------------------------------------------------|--|
| 77 – 78<br>79 – 80<br>81 – 82                     |  | «Аспалы сувенир» бұйымы. (түрлі-түсті қағазды шаршылап қиып, желімдеу арқылы әзірлеу) | 2.2.3.10 қайшымен сызық бойымен кесуге үйрену;<br>2.2.3.11 бөліктерді желім көмегімен біріктіру;<br>2.2.3.13 бұйымды сәндік бөліктермен әшекейлеу;<br>3.2.1.6 мұғалімнің көмегімен орындалған бұйымның сапасын бағалау                     | 6 | 6.11<br>6.11<br>10.11<br>10.11<br>11.11<br>11.11   |  |
| Қарапайым жазық және көлемді бұйымдарды жасау     |  |                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                            |   |                                                    |  |
| 83 – 84<br>85 – 86<br>87 – 88                     |  | «Жылжымалы мектеп автобусы» бұйымын әзірлеу                                           | 2.2.3.10 қайшымен сызық бойымен кесуге үйрену;<br>2.2.3.11 бөліктерді желім көмегімен біріктіру;<br>2.2.3.13 бұйымды сәндік бөліктермен әшекейлеу;<br>3.2.1.6 мұғалімнің көмегімен орындалған бұйымның сапасын бағалау                     | 6 | 12.11<br>12.11<br>13.11<br>13.11<br>17.11<br>17.11 |  |
| 89 – 90<br>91 – 92<br>93 – 94                     |  | «Жылжымалы машина» бұйымын әзірлеу                                                    |                                                                                                                                                                                                                                            | 6 | 18.11<br>18.11<br>19.11<br>19.11<br>20.11<br>20.11 |  |
| 95 – 96<br>97 – 98<br>99 – 100                    |  | «Саз сырнай аспабы» ойыншығын қораптардан әзірлеу                                     |                                                                                                                                                                                                                                            | 6 | 24.11<br>24.11<br>25.11<br>25.11<br>26.11<br>26.11 |  |
| Түрлі түсті және майлық қағаздармен жұмыс         |  |                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                            |   |                                                    |  |
| 101 – 102<br>103 – 104<br>105 – 106               |  | «Балық» бұйымын жасау (майлық қағаздан түйіршіктеу техникасымен).                     | 1.2.1.13 жолақтарды сақина етіп біріктіру, сақиналардан тізбектер құрау; 1.2.1.14 бөліктерді көлеміне қарай орналастыру; 2.2.3.4 материалдарды құрастыру тәсілдерін меңгеру; 2.2.3.5 қағазбен, қатырмақағазбен жұмыс тәсілдерін жетілдіру; | 6 | 27.11<br>27.11<br>1.12<br>1.12<br>2.12             |  |

|                                                               |  |                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |                                                                                        |  |
|---------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----------------------------------------------------------------------------------------|--|
|                                                               |  |                                                              | 2.2.3.10 қайшымен сызық бойымен кесуге үйрену;                                                                                                                                                                                                                                           |    | 2.12                                                                                   |  |
| 107 – 108<br>109 – 110<br>111 – 112                           |  | «Қаршықтар» бұйымын жасау.                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 6  | 3.12<br>3.12<br>4.12<br>4.12<br>8.12<br>8.12                                           |  |
| 113 – 114<br>115 – 116<br>117 – 118                           |  | «Шырша» ойыншықтарын жасау                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 6  | 9.12<br>9.12<br>10.12<br>10.12<br>11.12<br>11.12                                       |  |
| 119 – 120<br>121 – 122<br>123 – 124<br>125 – 126<br>127 – 128 |  | «Жаңа жылдық гирлянды» бұйымы.<br>«Шырша» ойыншықтарын жасау |                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 10 | 15.12<br>15.12<br>17.12<br>17.12<br>17.12<br>17.12<br>18.12<br>18.12<br>22.12<br>22.12 |  |
| 129-130                                                       |  | «Шырша»жаңа жылдық көлемді ашықхат                           | 1.2.1.13 жолақтарды сақина етіп біріктіру, сақиналардан тізбектер құрау; 1.2.1.14 бөліктерді көлеміне қарай орналастыру;2.2.3.4 материалдарды құрастыру тәсілдерін меңгеру; 2.2.3.5 қағазбен, қатырмақағазбен жұмыс тәсілдерін жетілдіру; 2.2.3.10 қайшымен сызық бойымен кесуге үйрену; | 2  | 23.12<br>23.12                                                                         |  |
| 131-132                                                       |  | «Қаршықтар» бұйымын жасау.                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2  | 24.12<br>24.12                                                                         |  |
| 133-134                                                       |  | «Карнавалдық көзілдірік» бұйымын жасау                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2  | 25.12.<br>25.12                                                                        |  |
| 135-136                                                       |  | Жаңа –жылдық ойыншықтар» бұйымы.                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2  | 26.12<br>26.12                                                                         |  |





